

2 ÎMPĂRAȚI

Cartea *2 Împărați* continuă drama începută în *1 Împărați* - istoria tragică a două națiuni aflate în drum spre captivitate.

Autorul urmărește sistematic domniile monarhilor lui Israel și Iuda, întâi ducând până la capăt istoria uneia dintre națiuni, apoi luând de la început aceeași perioadă pentru a urmări evenimentele din cea de-a doua națiune.

În Israel au domnit consecutiv 19 regi răi, lucru care a condus spre captivitatea asiriană.

Tabloul este într-o oarecare măsură mai luminos cu privire la istoria lui Iuda, unde din când în când s-au ridicat la domnie și regi evlavioși, care au îndreptat relele făcute de predecesorii lor. În cele din urmă însă păcatele au fost mai multe decât faptele de dreptate, iar Iuda a fost dus în captivitatea babiloniană.

Asemenea cărților *Samuel* și *Cronici, 1 Și 2 Împărați* au fost inițial un singur manuscris. Traducerile englezești (și cele românești - n.tr.) au urmat împărțirea cărților făcută pentru prima dată de versiunile grecești și latinești.

2 ÎMPĂRAȚI PRIVIRE DE ANSAMBLU

AUTOR: nu se cunoaște; **DATA SCRIERII:** aprox. 587 î.Hr.;

DESTINATAR: Poporul Israel

SCOPUL: domniile împăraților lui Israel până la căderea fiecărei împărății, (Iuda și Israel).

TEMA PRINCIPALĂ: Istoria lui **Israel** este plină de împărați răi, păcătoși, care au sfârșit în robie. Și împărăția lui **Iuda** se afla în declin, dar Dumnezeu a întârziat judecata asupra ei, datorită influenței evlavioase a unora dintre împărății ei.

EXPRESIA PRINCIPALĂ: împărății înrobite

LECȚIA PRINCIPALĂ: *2 Împărați* demonstrează cât de puternică poate fi influența pe care o au conducătorii asupra poporului.

PERSONAJE PRINCIPALE: Ilie, Elisei, văduva din Sunem, Naaman, Hazael, Ben-Hadad, Iehu, Izabela, Ahab, Ioas, Ezechia, Sanherib, Isaia; Manase, Iosia, Ioiachim, Zedechia, Nebucadnețar, Ioiachin

PASAJE - CHEIE: 2 Împ. 17:13,14 - Dumnezeu a trimis întotdeauna profeți ca să-i avertizeze pe israeliți să se întoarcă din căile lor rele

REZUMATUL CĂRȚII 2 ÎMPĂRAȚI

Ultimele zile din viața lui Ilie
Lucrarea lui Elisei
Domnia bună a lui Ioas în Iuda
Împărății răi ai lui Israel
Domnia bună a lui Ezechia

Domnia rea a lui Manase
Iosia, ultimul împărat bun
Căderea Ierusalimului

AUTOR; DATĂ

- ▶ Vezi secțiunea „Autor” la cartea 1 împărați.
- ▶ Scrierea cărților împărați a fost încheiată în timpul captivității babiloniene.
- ▶ Capitolele 1-17 acoperă perioada de 131 de ani, începând cu 853 î.Cr. (regele Ahazia al Israelului) până în 722 î.Cr. (căderea Samariei și captivitatea asiriană a Israelului).
- ▶ Capitolele 18-25 consemnează cei 155 de ani, începând cu domnia lui Ezechia în 715 î.Cr. până la eliberarea lui Ioiachin din Babilon, în 560 î.Cr. Regatul unit a avut o viață de 112 ani (1043-931 î.Cr.), regatul de nord, Israelul, a supraviețuit apoi 209 ani (931-722 î.Cr.), iar regatul de sud, Iuda, a supraviețuit încă 136 de ani (722-586 î.Cr.).
- ▶ În timpul acestor 457 de ani au existat mari schimbări la nivelul puterilor mondiale. Domniile Egiptului și ale Asiriei s-au perindat în Palestina; Asiria a câștigat apoi întâietate, a intrat în declin și a fost în cele din urmă cucerită de către babilonieni.

TEMATICĂ ȘI STRUCTURĂ LITERARĂ (1)

▶ Cartea *2 Împărați* urmărește în capitolele 1-17 istoria regatului divizat, iar în capitolele 18-25, istoria regatului lui Iuda, care reușește să supraviețuiască. Asemenea cărții *1 Împărați*, narațiunea descrisă aici este într-un fel greu de urmărit, pentru că autorul trece mereu de la regatul de nord la cel de sud și invers.

▶ Cartea este mai mult decât o simplă compilare a evenimentelor politice și sociale importante care au avut loc în Iuda și Israel. Mai degrabă, *2 Împărați* se califică drept istorie selectivă scrisă cu scop teologic. Autorul selectează și evidențiază personajele și evenimentele cu importanță morală și religioasă și demonstrează că declinul și prăbușirea celor două regate au survenit din pricină că liderii și poporul nu au ascultat de avertismentele mesagerilor lui Dumnezeu.

▶ Starea spirituală a poporului a hotărât situațiile politice și economice.

▶ În primul rând, cărțile *1 și 2 împărați* reprezintă istoria legământului, scrisă pentru a explica exilaților evrei motivele care stăteau la baza căderii regatelor de nord și de sud.

TEMATICĂ ȘI STRUCTURĂ (2)

▶ Cartea **2 Împărați** îl prezintă pe Dumnezeu drept Cel care deține controlul asupra istoriei și care își descoperă planurile și scopurile pe care le are cu privire la poporul Său. *Dumnezeu este în controlul acțiunilor omului; astfel, cei care ascultă de Domnul se bucură de binecuvântarea Sa, în vreme ce neascultătorii au parte de disciplinarea Sa. Totuși nici chiar neascultarea poporului Său nu poate dejuca scopurile lui Dumnezeu, care au în vedere răscumpărarea.* În ciuda oricărui pronostic, genealogia davidică, promisă prin legământ, este păstrată (11:1-16), și cartea se încheie într-o notă de speranță, ațintind privirile spre viitor, odată ce descendentul regal al lui David, Ioiachin, a fost eliberat din captivitatea babiloniană (25:27-30).

▶ Profeții lui Iahve joacă un rol important în **1 și 2 Împărați**, deoarece Dumnezeu îi folosește să le amintească regilor de responsabilitățile pe care le au prin legământ.

▶ Lucrările profetice ale lui Ilie și Elisei, desfășurate în regatul de nord, sunt cele mai proeminente, însă sunt menționați și mulți dintre profeții-scriitori de mai târziu. Certitudinea cuvântului profetic venit din partea lui Dumnezeu este evidențiată pe măsură ce sunt menționate împlinirile multor profeții și minuni.

PROFETUL ELISEI

- ▶ Provenind se pare dintr-o familie înstărită, Elisei a fost uns de Ilie ca succesor al său și i-a slujit ca asistent (1 Imp. 19:19-21). Lucrarea îndelungată a lui Elisei a început în momentul când Ilie a fost luat la cer de un car de foc, într-un vârtej de vânt (2 împ. 2:11). Dându-și seama de propria sa nevoie de ajutor divin, Elisei a cerut o dublă măsură din duhul profetic al lui Ilie (2:9).
- ▶ Asemenea predecesorului său, Ilie, Elisei a fost îndeaproape implicat în treburile politice ale Israelului. Pe lângă misiunea de a-i chema pe regi la pocăință, Elisei s-a implicat și în ungerea regilor și adesea a profețit cu privire la chestiuni militare. Elisei a fost capabil să îi destăinuie regelui lui Israel în repetate rânduri planurile inamicilor (6:12). Regele lui Israel l-a numit pe **Elisei „carul lui Israel și călărimea lui”** (13:14), o recunoaștere a rolului lui Elisei în succesul reputat de Israel.
- ▶ Elisei era recunoscut ca un mare făcător de minuni și datorită ajutorului pe care îl oferea celor aflați în nevoie. Fie că a făcut ca un cap de topor pierdut să plutească pe apă (6:1-7), fie că a hrănit flămânzii (4:42-44), fie că l-a vindecat pe generalul sirian, Naaman, de lepră (5:1-19), fie că l-a înviat pe fiul femeii sunamite (4:8-37), Elisei s-a dovedit a fi un prieten plin de compasiune pentru cei din jur.
- ▶ În vreme ce Ilie a fost cunoscut pentru denunțările sale profetice pline de putere și prin faptul că era o prefigurare a lui Ioan Botezătorul (Mt. 11:14; 17:10-12; Lc. 1:17), lucrarea lui Elisei ne amintește de Cristos. Ilie a trăit în cea mai mare parte a vieții departe de oameni și a pus accentul pe lege, judecată și pocăință. Elisei a trăit în mijlocul oamenilor și a evidențiat harul, viața și speranța.

IERUSALIMUL ÎN TIMPUL LUI EZECHIA

- ▶ În timpul lui Ezechia, cetatea Ierusalim a cunoscut o extindere considerabilă, ajungând la suprafața de 60 de hectare.
- ▶ În efortul său de a fortifica orașul împotriva atacului lui Sanherib, Ezechia a poruncit construirea unui tunel prin care să fie adusă apă în interiorul orașului, din izvorul Ghihon. Tunelul a fost săpat în stâncă pe o distanță de aproximativ 550 de metri. Capătul final al tunelului ieșea chiar în colțul sud-estic al vechiului oraș, unde se afla ceea ce mai târziu a fost cunoscut sub numele de scaldătoarea Siloamului.
- ▶ Această conductă, la care se face referire în *2 Împărați* 20:20 și în *2 Cronici* 32:30, a fost o realizare inginerescă de excepție, ținând cont de faptul că săpătorii au lucrat cu unelte manuale, pornind din cele două capete ale tunelului și întâlnindu-se la mijloc.

ÎMPĂRAȚII BABILONIENI

- ▶ Dominația asiriană asupra Orientului Apropiat din vechime a luat sfârșit odată cu victoriile babilonienilor, de la Ninive (612 î.Cr.), sub conducerea lui Nabopolasar, și de la Carchemiș (605 î.Cr.), sub Nebucadnețar II. După ce i-a învins pe egiptenii veniți în ajutorul Asiriei, Nebucadnețar a impus de îndată subjugarea regelui lui Iuda, Ioiachim, și a celorlalți regi din zonă. În această perioadă (605 î.Cr.), anumiți tineri din Ierusalim, inclusiv Daniel, au fost duși în exil în Babilon.
- ▶ După răscoala lui Ioiachim, Ierusalimul a căzut din nou sub dominația lui Nebucadnețar, în 597 î.Cr. Templul a fost prădat, iar comorile au fost duse în Babilon. Un al treilea asediu babilonian asupra Ierusalimului a urmat revoltei lui Zedechia (589 î.Cr.) și cetatea a căzut în iulie 587 sau 586 î.Cr.
- ▶ Evil-Merodac, fiul lui Nebucadnețar, a condus Babilonia numai doi ani (562-560 î.Cr.). El l-a eliberat pe regele lui Iuda, Ioiachim, din prizonieratul babilonian și i-a dat regelui destituit un loc privilegiat la curtea babiloniană (25:27-30).